

წინასიტყვაობა

დღიდან დაარსებისა, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ ჩამოყალიბდა ვრცელი პრაქტიკა, რამაც ერთმნიშვნელოვნად აამაღლა საზოგადოებრივი ინტერესი საკონსტიტუციო სამართლის მიმართ ქვეყანაში და საფუძველი ჩაუყარა საკონსტიტუციო კონტროლის დანიშნულების გაზრდას საქართველოს სამართლებრივი სისტემის განვითარების პროცესში. ამასთანავე, სამართლებრივი და სოციალურ-პოლიტიკური პროცესის არსებული დინამიკა საქართველოსა და მსოფლიოში თანამედროვე კონსტიტუციონალიზმის იდეას ახალ შინაარსს სძენს. გლობალური პანდემია და კრიზისული მმართველობა, ახალი ტექნოლოგიების რეგულირება, ჰუმანიტარული კრიზისი და მიმდინარე სამართლებრივ-პოლიტიკური პროცესები - საკითხთა ის მცირე ჩამონათვალია, რომელიც საერთაშორისო აქტუალობის მატარებელია. ყოველივე ეს, თანამედროვე საკონსტიტუციო სამართალს განვითარების ახალ მიჯნაზე აყენებს და ქმნის აქტიური აკადემიური დისკუსიის წარმართვის საჭიროებას.

„საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ წინამდებარე გამოცემა ეძღვნება სწორედ რიგი კონსტიტუციურსამართლებრივი მნიშვნელობის მქონე საკითხის განხილვას, რომელიც რელევანტურია როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ. გამოცემა აერთიანებს ქართველი და უცხოელი ავტორების ექვს აკადემიურ ნაშრომს და ასევე მოიცავს მიმდინარე წელს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ მიღებული ორი პრეცედენტული გადაწყვეტილების მიმოხილვას. კერძოდ, ჟურნალში თავმოყრილია ქართველი მკვლევარების ნაშრომები ისეთ მნიშვნელოვან სამართლებრივ საკითხებზე, როგორცაა: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განსჯადობისა და პროცედურული ჩარჩოს განხილვა შეიარაღებული კონფლიქტისას წამოჭრილი ადამიანის უფლებათა დარღვევის საჩივრებთან მიმართებით (გიორგი ნაკაშიძის ავტორობით); რეგიონალური კონტექსტიდან გამომდინარე, ასევე, საინტერესოა ადამიანის უფლებათა ინტერ-ამერიკული ორგანოების პრაქტიკის მიმოხილვა საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის გამოყენებასთან დაკავშირებით (ანა ჯაბაურის ავტორობით). ჟურნალის გამოცემა ასევე მოიცავს ნაშრომებს კონკურენციის კონსტიტუციურსამართლებრივი ასპექტების, მეწარმეობის თავისუფლებისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის საკითხებზე (გივი ადამიას ავტორობით), და თანამედროვე დემოკრატიული მმართველობის სისტემაში გამომხატვის თავისუფლების შეზღუდვისა და ინფორმაციული თავისუფლების მნიშვნელობაზე ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიის პირობებში (ვაჟა დათუაშვილის ავტორობით).

მოხარული ვარ, რომ ჟურნალის გამოცემა აერთიანებს ამერიკის შეერთებული შტატების უზენაესი სასამართლოს სახელგანთქმული მოსამართლის რუთ ბეიდერ გინსბურგისა და პროფესორ დებორა ჯონს მერიტის სტატიას, ასევე, ავტორიტეტული მეცნიერის კას სანსტინის ნაშრომს. მოსამართლე გინსბურგისა და პროფესორ მერიტის სტატია პირველად 1999 წელს გამოქვეყნდა და აღმჭურველი ქმედების არსს და მის საერთაშორისო-სამართლებრივ საფუძვლებს ეხება, ასევე მიმოიხილავს კაცთა და ქაღთა შორის თანასწორობის მიღწევისკენ მიმართულ პრაქტიკას აშშ-ში, ინდოეთსა და ევროპის კავშირში. ნიშანდობლივია, რომ ეს საკითხი განსაკუთრებით აქტუალურია ქართული რეალობისთვის, რამეთუ არც ისე დიდი ხანია, რაც საქართველოს პარლამენტმა სქესის ნიშნით პოლიტიკური წარმომადგენლობის უზრუნველყოფი კვოტირების მექანიზმი შეიმუშავა. სტატიაში მოცემულია იმ დროისათვის არსებული აღმჭურველი ქმედების პრაქტიკა როგორც სქესის ნიშნით დისკრიმინაციის, ისე სხვა ტიპის უთანასწორობების აღმოფხვრის მიმართ.

პროფესორ სანსტინის ნაშრომი სოციალური მნიშვნელობის არსებით პრობლემას ეთმობა და განიხილავს, თუ როგორ ვითარდება ადამიანების ბრაზი და აღშფოთება საზოგადოებაში. ავტორი აქცენტს აკეთებს არსებულ სოციალურ ნორმებზე და აღნიშნავს, რომ როდესაც ეს ნორმები ცვლილებას ექვემდებარება, მზარდია ბრაზი, განსაკუთრებით კი საზოგადოების ჩაგრულ ნაწილში. უკანასკნელ წლებში ამერიკის შეერთებულ შტატებში განვითარებული სოციალური პროტესტის მაგალითზე, ნაშრომი აფასებს, თუ რა ძალა აქვს ადამიანებს, რომლებიც დამკვიდრებული ნორმების შერყევას იწყებენ და რა მნიშვნელობის მატარებელია საზოგადოების განწყობა უმცირესობების უფლებებისათვის ბრძოლის წარმატების საკითხში.

ამასთანავე, წინამდებარე გამოცემაში მოცემულია საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის მიერ 2020 წელს გამოტანილი ორი პრეცედენტული მნიშვნელობის მქონე გადაწყვეტილების მიმოხილვა. კერძოდ, ჟურნალი წარმოდგენს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ივლისის N³/1/1459,1491 („საქართველოს სახალხო დამცველი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) და 2020 წლის 25 სექტემბრის N³/3/1526 („ა(ა)იპ მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანება 'ახალი პოლიტიკური ცენტრი', ჰერმან საბო, ზურაბ გირჩი ჯაფარიძე და ანა ჩიქოვანი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) გადაწყვეტილებების მიმოხილვას. პირველ საქმეში საკონსტიტუციო სასამართლომ შეაფასა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის თანამდებობაზე განწესების საკანონმდებლო წესის კონსტიტუციურობა, ხოლო მეორე გადაწყვეტილებაში იმსჯელა საქართველოს პარლამენტში სქესის ნიშნით პოლიტიკური წარმომადგენლობის უზრუნველყოფი კვოტირების მექანიზმის კონსტიტუციურობაზე.

„საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალი“ საერთაშორისო რეფერირებადი გამოცემაა და მოხარული ვარ, აღვნიშნო, რომ გამოცემა უკვე ღიად ხელმისაწვდომი ჟურნალების საერთაშორისო ბაზაშია (Directory of Open Access Journals (DOAJ)) განთავსებული და ინდექსირებულია ევროპის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიური გამოცემების ბაზაში (ERIH PLUS), რაც ჟურნალის სტანდარტების, ღიაობის პოლიტიკის და ეთიკური კრიტერიუმების აღიარებას წარმოადგენს. „საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ ხსენებულ ბაზებში განთავსება კიდევ უფრო გაზრდის მის ავტორიტეტს და უზრუნველყოფს ფართო ხელმისაწვდომობას ჟურნალში გამოქვეყნებულ ნაშრომებზე.

„საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ მიზანია სწორედ საკონსტიტუციო სამართლის დარგში კვლევებზე დაფუძნებული მსჯელობის განვითარება და შესაძლებლობის უზრუნველყოფა, ერთი მხრივ, ქართველი ავტორებისთვის, საზოგადოებას გააცნონ საკუთარი ნაშრომები, ხოლო, მეორე მხრივ, ქართულმა აკადემიურმა სივრცემ გაიცნოს იურიდიულ მეცნიერებაში საერთაშორისოდ აღიარებული არაერთი მკვლევარისა და პრაქტიკოსის ნაშრომი.

ჩემთვის პატივია, ვიყო „საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარე. ვიმედოვნებ, აკადემიური სფეროში დაგროვებული გამოცდილებით, დავეხმარები ჟურნალს, გახდეს სამართლებრივი დისკუსიის წარმართვის კიდევ უფრო მასშტაბური აკადემიური პლატფორმა.

მერაბ ტურაბა

საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე